

Examenopgaven VBO-MAVO-C  
**2004**

tijdvak 2  
woensdag 23 juni  
9.00 – 11.00 uur

**NEDERLANDS SCHRIJFVAARDIGHEID C**

**OPSTEL**

Werk één van de 10 opdrachten uit.

Voor dit examen zijn maximaal 90 punten te behalen.

400030-2-503o2

## PESTEN

- 1 Het pesten en treiteren van een medeleerling komt veel voor op school. Je kent het waarschijnlijk zelf ook wel. Een klas weet vaak precies wie als 'zondebok' gepest kan worden. Bij jullie op school is een toneelstuk opgevoerd met de titel 'Moet je mij hebben?' In de les maatschappijleer hebben jullie erover gediscussieerd. De docent wil graag weten hoe jullie nu tegenover pesten staan.
  - Zet voor de docent maatschappijleer op papier hoe jij tegenover pesten op school staat. Noem ten minste drie redenen waarom iemand gepest zou kunnen worden. Beschrijf een voorval uit je klas waarbij iemand gepest werd. Wat was jouw rol daarbij? Hoe denk je daar nu over? Tot slot ga je in op mogelijke oplossingen voor het probleem pesten op school.

## JONGERENGROEPEN

- 2 Jongerengroepen zijn er al heel lang. Kleding en gedrag bepalen vaak tot welke groep je behoort. Zo heb je Sjonnie's en Anita's, Gabbers, Aussi's, Alto's, Kakkers en Skaters. Hoor jij ook bij een groep?
  - Schrijf voor de schoolkrant een artikel waarin je duidelijk maakt wat jij van het indelen van jongeren in groepen vindt. Gebruik ten minste twee argumenten. Bespreek ten minste twee groepen. Vertel waarom je daar wel of niet bij hoort, of vertel waarom je daar wel of niet bij wilt horen. Noem in beide gevallen ten minste twee redenen. Je mag gebruikmaken van persoonlijke ervaringen.

## VAKANTIE MET JE OUDERS: WAT EEN LOL

- 3 Tot nu toe ben je altijd met je ouders op vakantie geweest. Maar je weet nog niet wat je dit jaar wilt. In ieder geval heb je geen zin meer in die familiecampings. Jij probeert je ouders ervan te overtuigen dat het dit jaar anders moet.
  - Schrijf voor de schoolkrant in het themanummer 'Vakantie' een artikel met jouw ideeën over op vakantie gaan. Beschrijf de strijd die je voert met je ouders over de komende vakantie. Je geeft ten minste twee voordelen en twee nadelen van het meegaan met ouders op vakantie. Je geeft ook aan welk voordeel of nadeel voor jou het zwaarst weegt en je geeft daarvoor ten minste twee argumenten. Je beschrijft het voorstel dat je aan je ouders hebt gedaan, hoe je de komende vakantie wilt doorbrengen. Geef aan waarom dat volgens jou een goed voorstel is.

## DE SMOES

- 4 Waarvoor gebruik je soms een smoes? Een paar voorbeelden:
- Je vriend(in) vraagt je iets, maar eigenlijk heb je geen zin om op die vraag een antwoord te geven: je verzint een smoes.
  - Je komt te laat en je moet wel een reden verzinnen.
  - Soms wil je de waarheid niet zeggen. Je schaamt je, omdat de waarheid pijnlijk is of omdat je juist slim wilt zijn. Dus zeg je maar wat.
- Beschrijf voor de schoolkrant een gebeurtenis die je hebt meegemaakt waarin een smoes van jou een belangrijke rol heeft gespeeld. Laat duidelijk uitkomen hoe je relatie is met degene aan wie je die smoes hebt verteld. Geef aan waarom je vond dat het nodig was om bij hem/haar met een smoes aan te komen. Beschrijf hoe de gebeurtenis afliep en welke rol jouw smoes speelde in die afloop.

## EEN BLIK VOORUIT

- 5 Als je aan later denkt, wat zie je dan? Een spannend en avontuurlijk leven, waarin het toeval een grote rol speelt of een leven met zekerheden, waarin je precies kunt aangeven wat er gaat gebeuren?
- Beschrijf in de jeugdbijlage van jullie regionale krant jouw toekomst. Geef daarbij aan de hand van een voorbeeld aan of jij iemand bent die voor het avontuur kiest of iemand die het van zekerheden moet hebben. Ga bij het beschrijven van je toekomst in op drie zaken die jouw leven misschien zullen bepalen.

## BOEREN

- 6 Bij een typisch Nederlands landschap denk je vaak aan een polderlandschap met boerderijen. Toch lijkt het wel of de laatste jaren van de boer in Nederland geteld zijn. De toekomstmogelijkheden voor akkerbouwers en veeboeren lijken minder te worden. Sommigen verhuizen bijvoorbeeld naar Canada, anderen stoppen er zelfs mee.
- Schrijf voor de jongerenbijlage over werk van het regionale dagblad een artikel over de toekomst van de boer. Maak duidelijk of de boer in Nederland nog toekomst heeft door ten minste twee problemen van de toekomstige boer te beschrijven. Bespreek ook ten minste één probleem waarmee de boer die stopt, te maken krijgt en ten minste één moeilijkheid voor de boer die emigreert.

De volgende opdrachten zijn in het bijzonder bedoeld voor examenkandidaten uit het volwassenenonderwijs.

Het staat elke kandidaat vrij een keuze te maken uit alle tien de opdrachten.

### 'K WAS IED'RE WEDSTRIJD

- 7 'k Was ied're wedstrijd weer de droefste van het veld en liep neerslachtig wat van achteren naar voren. Er was geen grasspriet of ik had hem al geteld en 'k wist totaal niet of we wonnen of verloren.

*Naar: Levi Weemoedt*

→ Niet iedereen gaat als een Ruud van Nistelrooij over het sportveld. Beschrijf in het personeelsblad van het bedrijf waar u werkt, op komische wijze wat voor een kneus u vroeger in sport was. Beschrijf uw optreden in de gymnastiekles of ga in op een wedstrijd waaraan u hebt deelgenomen. Maak uw beschrijving kleurrijk door gebruik te maken van overdrijving. De beschrijving moet wel geloofwaardig blijven.

### MIJN DROOMTUIN

- 8 Tuinen zijn er in overvloed: prachtige siertuinen, weelderige moestuinen, balkon- en daktuinen, Japanse en Engelse tuinen, maar ook stukjes ingepikt gemeentelandschap en dapper voortwoekerende tegeltuinen in de stoep naast de voordeur. De een heeft een droomtuin, de ander droomt er slechts van.
- Beschrijf voor een tijdschrift voor tuinhobbyisten uw – al of niet bestaande – ideale tuin. Hoe is deze tuin ingericht en waarom op die manier? Welke planten, struiken, bomen staan er zeker in en welke juist niet?

### WAT HEET WELVAART?

- 9 Nederland is een welvarend land. Maar niet iedereen deelt in gelijke mate in de welvaart. Een miljonair méér dan iemand die van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Niet iedereen vindt dat (helemaal) terecht. Dit alles roept verschillende vragen op:
- Wat is welvaart? Immers, wat voor de één welvaart is, vindt de ander verspilling.
  - Wat is volgens u in Nederland minimaal nodig om een 'normaal' leven te leiden? Hoort daar bijvoorbeeld een auto bij? Een kleurentelevisie? Een mobiele telefoon?
  - Heeft iedereen in Nederland recht op zo'n 'minimumpakket aan welvaart'? Denk aan een student of een asielzoeker.
  - Vindt u dat iemand die rijk is, verplichtingen heeft tegenover minderbedeelden?
  - Hoe groot mogen de welvaartsverschillen zijn?
- U ontvangt maandelijks het blad 'Laten we wel zijn' van de Regionale Gezondheidszorg. Maak in een ingezonden stuk voor dit blad duidelijk wat uw mening is over de verdeling van de welvaart. Ga in uw betoog in op de vraag wat welvaart is. Ga ook in op drie van de andere vier vragen.

## TERUG NAAR DE RIJSCHOOLBANKEN?

- 10** Wie in het bezit is van een rijbewijs, heeft bewezen een auto te kunnen besturen. En wat je eenmaal onder de knie hebt, verloor je niet meer. Maar niet iedereen denkt er zo over. Zo kwam een tijdje geleden iemand met het idee iedereen met een rijbewijs om de tien jaar opnieuw rijexamen te laten doen. Nu is het alleen zo dat mensen van 70 jaar en ouder bij verlenging van het rijbewijs een geneeskundige verklaring moeten overleggen.
- Schrijf voor 'Kampioen', het blad voor leden van de ANWB, een artikel over het voorstel dat iedereen om de tien jaar opnieuw rijexamen moet doen. Geef aan of u het hiermee wel of niet eens bent en licht uw mening toe met ten minste twee argumenten. Zou daarbij onderscheid gemaakt moeten worden tussen theorie en praktijk? Licht uw mening toe. Wat vindt u ervan dat mensen op een bepaalde leeftijd een geneeskundige verklaring moeten overleggen bij verlenging van het rijbewijs? Moet er wellicht een leeftijdsgrens komen om bejaarden helemaal van de weg te halen?